

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2012. gada 2. novembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Kaspars Balodis un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Māra Ciniņa (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 165/2012),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs 2012. gada 15. augustā vērsās Satversmes tiesā ar konstitucionālo sūdzību (pieteikums Nr. 140/2012), lūdzot izvērtēt 2009. gada 12. marta likuma „Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā” 5. panta (turpmāk – apstrīdētā norma) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91. un 107. pantam. Ar 2012. gada 19. septembra lēmumu Satversmes tiesas kolēģija (turpmāk – kolēģija), pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu un 20. panta sesto daļu, nolēma atteikties ierosināt lietu, norādot, ka Pieteikuma iesniedzējs nav pamatojis to, ka viņam nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem un ka pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums ir uzskatāms par acīmredzami nepietiekamu prasījuma apmierināšanai.

Ar izskatāmo pieteikumu Pieteikuma iesniedzējs atkārtoti lūdz Satversmes tiesu izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 1., 91. un 107. pantam.

2. Ar apstrīdēto normu, kura ir spēkā no 2009. gada 2. aprīļa, no Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma izslēgta 33. panta trešā daļa, kurā bija noteikts:

„Amatpersonām, kuras veic tiešu noziedzības apkarošanu, tiešu valsts robežas apsardzību un kontroli, tiešu apcietinājuma kā drošības līdzekļa vai brīvības atņemšanas kā kriminālsoda izpildes nodrošināšanu, kā arī ugunsgrēku dzēšanas darbus, glābšanas darbus un zemūdens meklēšanas darbus, piešķir ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu – 40 kalendāra dienas, neskaitot svētku dienas.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Papildus tam Satversmes tiesas likuma 20. panta sestā daļa noteic, ka, izskatot konstitucionālo sūdzību, Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu gadījumos, kad sūdzībā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 1. pantu un 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir lūgts izvērtēt likuma normas atbilstību Satversmes 1., 91. un 107. pantam. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Ņemot vērā, ka iesniegtā konstitucionālā sūdzība pēc būtības ir uzskatāma par atkārtoti iesniegtu pieteikumu Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkta nozīmē, kolēģijai ir jāizvērtē, vai pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu un vai Pieteikuma iesniedzējs ir novērsis kolēģijas norādītos sākotnējā pieteikuma trūkumus.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro un ceturto daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt pēc visu vispārējo tiesību aizsardzības līdzekļu izmantošanas sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās. Savukārt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta septītās daļas 1. punktu konstitucionālajai sūdzībai ir jāpievieno paskaidrojumi un dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai.

No pieteikumam pievienotajiem dokumentiem konstatējams, ka pēdējās institūcijas – Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta – nolēmums konkrētajā strīdus lietā ir stājies likumīgā spēkā 2012. gada 12. jūlijā. Pieteikums Satversmes tiesas kancelejā saņemts 2012. gada 5. oktobrī. Tādējādi secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem un ir ievērojis termiņu konstitucionālās sūdzības iesniegšanai. Līdz ar to iesniegtais pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās un ceturtais daļas, kā arī 19.² panta septītās daļas 1. punkta prasībām.

8. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā. Lemjot par lietas ierosināšanu, citastarp ir jāizvērtē, vai ir sniegts pietiekams juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas neatbilstību katrai norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

8.1. Pieteikuma daļā, kurā lūgts izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību no Satversmes 1. panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam un Satversmes 91. panta pirmajā teikumā ietvertajam tiesiskās vienlīdzības principam, ir ietverts pietiekams prasījuma juridiskais pamatojums. Pieteikums šajā daļā atbilst arī citām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

8.2. Pieteikumam daļā, kurā lūgts izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību no Satversmes 1. panta izrietošajam samērīguma principam, trūkst pietiekama juridiskā pamatojuma, jo nav norādīts, kāpēc apstrīdētās normas neatbilstība Satversmes 1. pantā ietvertajam samērīguma principam būtu izvērtējama atsevišķi no apstrīdētās normas atbilstības Satversmes 91. un 107. pantam. Turklāt Satversmes tiesa jau iepriekš ir norādījusi, ka, izvērtējot kādas tiesību normas atbilstību tiesību principiem, kas izriet no Satversmes 1. pantā noteiktajām valsts konstitucionālajām pamatvērtībām, jāņem vērā tas, ka šo principu izpausme dažādās tiesību jomās var atšķirties. Arī apstrīdēto normu raksturs, saikne ar citām Satversmes normām un vieta tiesību sistēmā ietekmē Satversmes tiesas īstenoto kontroli (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. 2010-60-01 11. punktu*). Tādējādi pieteikums šajā daļā ir atzīstams par acīmredzami nepietiekamu prasījuma apmierināšanai.

8.3. Pieteikuma juridiskais pamatojums daļā, kurā lūgts izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 107. pantam, pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar sākotnējā pieteikumā ietverto juridisko pamatojumu. Tā kā sākotnējā pieteikumā ietverto juridisko pamatojumu šajā daļā kolēģija atzina par neatbilstošu Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām, secināms, ka arī iesniegtais pieteikums šajā daļā neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par 2009. gada 12. marta likuma „Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā” 5. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 91. pantam” pēc Māra Ciniņa konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 165/2012);

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Saeimu – līdz 2012. gada 7. janvārim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris